

GCX-1504-05

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2017

History : Paper - CC - 204

(Optional)

1. Indian Numismatics, Musiology

2. History of Modern World (1930 to 2000 A.D.)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1. Indian Numismatics, Musiology

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ ભારતમાં સિક્કાના ઉદભવ અને વિકાસનો ઈતિહાસ આલેખો.

અથવા

૧ ગુપ્ત રાજવીઓના સિક્કાઓની માહિતી આપો.

૨ ભારતના મહત્વના સંગ્રહાલય તરીકે હૈદરાબાદના સલારજંગ મ્યુઝીયમની માહિતી આપો.

અથવા

૨ પ્રાદેશિક સંગ્રહાલય તરીકે ભૂજ સંગ્રહાલયનું મહત્વ દર્શાવો.

૩ દક્ષિણ ભારતની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

અથવા

૩ ભારતમાં દક્ષિણ ભારતનો ઉદભવ અને વિકાસ આલેખો.

GCX-1504-05]

1

[Contd...

૪ દફતર ભંડારના મુખ્ય પાસાઓની ચર્ચા કરો.

અથવા

૪ ઈસ્લામ તથા મુઘલ સમયના દફતરોની માહિતી આપો.

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

- (૧) દક્ષિણ ભારતમાં મહેસૂલ વિભાગ સંબંધિત બે દફતરો કયા ?
- (૨) દિલ્હી સલ્તનતમાં સરકારી પત્રવ્યવહાર કયા મંત્રાલય દ્વારા કરાતો ? તેનો વડો કોણ હતો ?
- (૩) દક્ષિણ ભારતમાં કાચા દફતરી મુસદ્દાને તથા પાકા દફતરી મુસદ્દાને કયા નામે ઓળખવામાં આવતા ?
- (૪) વિજયનગરના સરકારી દફતરખાતાની મુલાકાત કયા ઈરાની પ્રવાસીએ લીધી હતી ?
- (૫) સમુદ્રગુપ્તના સિક્કાના મુખ્ય પ્રકારો કયા ?
- (૬) મ્યુઝીયમ એટલે શું ?
- (૭) મધ્યકાલીન ધાતુકલાના ત્રણ નમૂનાની માહિતી આપો.
- (૮) કયા મુસ્લિમ શાસકના સિક્કા ઉપર હિંદુ દેવી લક્ષ્મીની આકૃતિ છે ?
- (૯) ગુજરાતમાંથી કયા સ્થળેથી કુમારગુપ્ત પહેલાના સિક્કા મળ્યા છે ?
- (૧૦) ઉત્પત્તાક પ્રકારનો સિક્કો એટલે શું ?
- (૧૧) વાઘનો શિકાર કરતા સમ્રાટ સમુદ્રગુપ્તના સિક્કાઓને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
- (૧૨) ઈ.સ. ૧૮૭૭માં વડોદરાના મ્યુઝીયમના મકાનનો શિલાન્યાસ કોના હસ્તે થયો હતો ?

2. History of Modern World (1930 to 2000 A.D.)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ અમેરિકાના પ્રમુખ એફ. ડી. રૂઝવેલ્ટની 'ન્યૂડેલ' નીતિની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૧ ઈટાલીમાં ફાસીવાદના ઉદયમાં મુસોલોનીનો ફાળો વર્ણવો.

૨ બીજા વિશ્વયુદ્ધ તરફ દોરી જતાં પરિબળો જણાવી તેનાં પરિણામો ચર્ચો.

અથવા

૨ ઈ.સ. ૧૯૪૯ની ચીનની ક્રાંતિમાં માઓ-ત્સે-તુંગનું પ્રદાન જણાવો.

૩ સંયુક્ત રાષ્ટ્રો (યુનો) ના હેતુઓ જણાવી તેની સફળતાઓ વર્ણવો.

અથવા

૩ ભારતમાં રાષ્ટ્રીય જાગૃતિ ઉદભવનાં પરિબળો વર્ણવો.

૪ બિનજોડાણવાદ એટલે શું ? ભારતની બિનજોડાણની નીતિની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૪ ૨૦મી સદીના વૈશ્વિક વિકાસમાં વિજ્ઞાન, ટેકનોલોજી અને સંદેશાવ્યવહારના વિકાસે શું ભાગ ભજવ્યો ?

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

- (૧) બીજા વિશ્વયુદ્ધ વખતે અમેરિકાના પ્રમુખ કોણ હતા ?
- (૨) નાઝી નેતાના અંગરક્ષકો કયો પોષાક પહેરતા ?
- (૩) પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ પછી ઈટાલીએ કયા દેશો સાથે મૈત્રી કરારો કર્યા હતા ?
- (૪) યુનોના પાંચ કાયમી રાષ્ટ્રો કયા ?
- (૫) બીજા વિશ્વયુદ્ધમાં હિટલરે કઈ મોટી ભૂલ કરી હતી ?
- (૬) મહાપ્રસ્થાનથી સામ્યવાદીઓને શું લાભ થયો ?
- (૭) ભારતના કયા મહાનુભાવ યુનેસ્કોના અધ્યક્ષપદે હતા ?
- (૮) પાન-અમેરિકન ચળવળ કયા દેશોમાં શરૂ થઈ હતી ? કોણે શરૂ કરી હતી ?
- (૯) વોર્સો કરારની મુખ્ય જોગવાઈ શું હતી ?
- (૧૦) સિયાટો કેટલા દેશોનું સંગઠન છે ? તેનું મુખ્યાલય ક્યાં છે ?
- (૧૧) 'રાજ્યમાં જ સર્વનો સમાવેશ, રાજ્ય બહાર કશું જ નહિ' તે સિદ્ધાંત કઈ વિચારધારાનો હતો ?
- (૧૨) બિનજોડાણવાદ નીતિના ઘડતરમાં કયા નેતાઓનું યોગદાન હતું ?